

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 3. maja 1917.

Treść: (№ 192. i 193.) 192. Rozporządzenie, dotyczące się uregulowania obrotu bydłem. — 193. Rozporządzenie, w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towary.

192.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 1. maja 1917,

tyczące się uregulowania obrotu bydłem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, jak następuje:

Centralna komisya obrotu bydłem.

§ 1.

Dla współdziałania przy uregulowaniu obrotu bydłem ustanawia się Centralną Komisję obrotu bydłem.

Przewodniczącą tej komisji i dwóch zastępców mianuje Minister rolnictwa.

Ponadto należą do komisji następujący członkowie:

- a) zastępca Ministerstwa wojny.
- b) zastępca Ministerstwa obrony krajowej,
- c) zastępca Urzędu dla wyżywienia ludności,

- d) zastępca Centrali spieniężania bydła,
- e) zastępca stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, mianowany przez Ministra rolnictwa na propozycję burmistrza,
- f) czterej zastępcy gospodarstwa rolnego, mianowani przez Ministra rolnictwa,
- g) po jednym zastępcy handlu bydłem, organizacji spieniężania bydła i przemysłu przerabiania mięsa, których powołuje Minister rolnictwa,
- h) dwaj przez Urząd dla wyżywienia ludności ustanowieni zastępcy kół konsumentów.

Ustanowienie zastępców, wymienionych pod lit. *f*, *g* i *h*, następuje aż do odwołania.

Dla prowadzenia czynności bieżących ustanawia się przy Centralnej Komisji stały wydział, do którego należą zastępcy Ministerstw i Centrali spieniężania bydła.

Komisya Centralna i stały wydział mają prawo powoływać do narad delegatów komisji krajowych (§ 7.).

Zastępcy Ministerstw, Urzędu dla wyżywienia ludności, Centrali spieniężania bydła i stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia mają prawo przybierać od przypadku do przypadku do narad Komisji Centralnej urzędników swojego działu, względnie swoich urzędów.

W Komisji Centralnej nie zapadają uchwały przez głosowanie, lecz przewodniczący albo jego zastępca ustala wynik narad i wyrażone przez członków oświadczenia, różniące się ewentualnie od siebie.

§ 2.

Obowiązkiem Komisji Centralnej jest oprócz zadań, przydzielanych jej od przypadku do przypadku przez Ministra rolnictwa, współdziałanie we wszystkich sprawach, dotyczących się obrotu bydłem, w szczególności współdziałanie przy układaniu planu pokrycia zapotrzebowania dla poszczególnych krajów koronnych (§ 3.), prowadzenie ewidencji obrotu bydłem między poszczególnymi krajami koronnymi, oraz ewidencji co do ilości bydła, jakie mają być dostarczone zarządowi wojskowemu i jakich mu już dostarczono, a wreszcie kontrola czynności miejsc, którym powierzono w poszczególnych krajach koronnych pozbywanie bydła.

§ 3.

Ogólny plan pokrycia zapotrzebowania.

Minister rolnictwa ustala na podstawie odnośnych narad Komisji Centralnej ilość bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego, jaka przy przestrzeganiu interesów rolnych i chowu bydła musi być dostarczona ze stanu bydła w poszczególnych krajach koronnych dla zabezpieczenia pokrycia mięsa, potrzebnego zarządowi wojskowemu i ludności cywilnej odnośnego kraju oraz innych krajów koronnych przy szczególnem uwzględnieniu większych miejsc spożywszych, jakoteż dla zabezpieczenia pokrycia co do potrzebnych w rolnictwie zwierząt pociągowych.

§ 4.

Przepisanie zapotrzebowania.

Minister rolnictwa może na podstawie tego ogólnego planu pokrycia zapotrzebowania za pośrednictwem politycznej władzy krajowej przepisać ilości i gatunki bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego, jakich w poszczególnych krajach koronnych każdorazem dostarczyć należy, i zobowiązać w razie potrzeby polityczne władze krajowe do wykonywania prawa zażądania (§ 12.) na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Także może Minister rolnictwa postanowić, że i pod jakimi warunkami wolno zakupywać bydło (a także cielęta) w poszczególnych krajach koronnych wyłącznie za pośrednictwem oznaczo-

nych przez niego miejsc (spółek, stowarzyszeń, syndykatów, korporacji publicznych), ogólnie użytecznych zakładów, osób poszczególnych), oraz że sprzedawać wolno bydło (a także cielęta) tylko na rzecz pewnych oznaczonych miejsc.

Od tego wyłącznego prawa zakupna może pozwolić na wyjątki Minister rolnictwa, a za jego upoważnieniem polityczna władza krajowa, przy czem można zabronić nabywcy odsprzedaży.

§ 5.

Uregulowanie obrotu bydłem przez polityczne władze krajowe.

Polityczne władze krajowe mają troszczyć się w myśl odnośnych wskazówek Ministra rolnictwa o zakupienie w czasie właściwym i w pełnej ilości bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego, które ma być dostarczone dla pokrycia zapotrzebowania w myśl §§ 3. i 4., i mają one w tym celu uregulować obrót bydłem na swoim obszarze administracyjnym.

§ 6.

Plany pokrycia zapotrzebowania krajów koronnych.

Polityczne władze krajowe mają sporządzić najpierw na podstawie ostatniego spisu stanu bydła, a następnie na podstawie peryodycznie w miarę potrzeby przedsiębranego ustalania stanu bydła, plan pokrycia zaspokoić się mającego w myśl §§ 3. i 4. zapotrzebowania bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego ze stanów bydła w odnośnym kraju koronnym, oraz plan dopuszczalnej ewentualnie ilości wywozu albo potrzebnego dowozu bydła.

Te plany pokrycia zapotrzebowania należy przedłożyć Ministrowi rolnictwa do zatwierdzenia, który może je zmienić.

§ 7.

Krajowe komisje obrotu bydłem.

Polityczne władze krajowe mogą stanowić dla swoich obszarów administracyjnych w celu współdziałania we wszystkich sprawach obrotu bydłem jedną lub więcej komisji krajowych i określić bliżej ich zadanie.

Do tych komisji krajowych powinni należeć oprócz urzędnika politycznej władzy krajowej jako przewodniczącego, względnie jego zastępcy, w szczególności zastępcy wydziału krajowego, zarządu wojskowego, rolnictwa, kół konsumentów, miejsca,

któremu ewentualnie powierzono kupieckie przeprowadzenia obrotu bydłem (§ 4., ustęp 2.), oraz przemysłu przerabiania mięsa.

Przewodniczący komisji może przybierać do narad od przypadku do przypadku rzeczoznawców.

§ 8.

Zbieranie bydła w gminach.

Przypadający według planu pokrycia zapotrzebowania kraju koronnego na poszczególne gminy, a przeznaczone na pewien czas dla pokrycia zapotrzebowania ilości i rodzaje bydła na rzeź (a także i cieląt) i bydła pociągowego, jakie w myśl tego planu zebrać należy i jakie przy uwzględnieniu chowu bydła i rolniczej pracy bydłem pociągowym oraz najkonieczniejszego zaopatrzenia ludności w mięso i mleko mogą być oddane, może przepisać gminom polityczna władza krajowa.

Naczelnicy gmin są w takim razie obowiązani pod rygorem grożących w myśl § 18. skutków karnych troszczyć się o zebranie na czas i w pełnej liczbie ilości i gatunków bydła, jakie każdym razem mają być oddane do rozporządzenia na pokrycie zapotrzebowania z możliwych do oddania stanów bydła w gminie.

Przy rozdziale udziału zapotrzebowania, o jaki postarać się należy na pewien okres czasu, jeżeli nie da się on pokryć drogą dobrowolnej podaży możliwego do oddania bydła w powiecie, należy każdorazem ustalić w gminie, które sztuki bydła można oddać bez narażania gospodarstwa hodowcy.

§ 9.

Spędy bydła.

Polityczne władze krajowe mogą zastanowić odhywanie targów bydłęcych albowiem ograniczyć je do sprzedaży bydła na chów i bydła pożytecznego, oraz w poszczególnych miejscowościach dla zakupu przez pewne oznaczone miejsca, wymienione ze strony tych władz, zarządzić spędy bydła, przepisując ilość i gatunek bydła, jakie ma być spędzone, względnie mogą one upoważnić władze polityczne pierwszej instancji do zarządzenia tego rodzaju spędów.

Ministerstwo rolnictwa może zarządzić, zwłaszcza jeżeli zebranie bydła w inny sposób natrafia na trudności, by zbieranie bydła na rzeź (a także cieląt) na obszarze administracyjnym pewnej politycznej władzy krajowej albo w poszczególnych

jej częściach było uskutecznione drogą odbywania spędów bydła.

Naczelnicy gmin są obowiązani pod rygorem grożących w myśl § 18. skutków karnych współdziałać w myśl udzielonych przez władze polityczne wskazówek przy przygotowaniu i przeprowadzeniu tych spędów bydła.

§ 10.

Ceny najwyższe za bydło.

Minister rolnictwa może polecić politycznym władzom krajowym, aby ustanowiły ceny,

- a) których nie wolno przekraczać przy zakupnie bydła (a także cieląt) na pewnych oznaczonych większych targach miejskich bydła na rzeź;
- b) których nie wolno przekraczać hodowcom bydła poza wspomnianymi pod lit. a targami przy sprzedaży bydła (a także cieląt), a także ustanowić dodatki i inne warunki, których przy odsprzedaży przestrzegać należy.

Te ceny najwyższe wymagają zatwierdzenia Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

§ 11.

Pozwolenie na wywóz.

Wywóz bydła (a także cieląt) żywego albo zabitego z obszaru administracyjnego politycznej władzy krajowej jest dozwolony tylko za pozwoleniem tej władzy.

Polityczna władza krajowa może co do tego wywozu bydła (a także cieląt) przenieść wystawianie paszportów bydłęcych na władze polityczne pierwszej instancji i uczynić zależnym wystawianie paszportów bydłęcych od udzielenia pozwolenia na wywóz.

Pozwolenia, wymagane w myśl pierwszego i drugiego ustępu tego paragrafu, muszą być udzielone bezzwłocznie na każdorazowe zlecenie Ministra rolnictwa.

§ 12.

Prawo zażądania.

O ile miejsca, którym Minister rolnictwa powierzył skupowanie bydła (§ 4., ustęp 2.), nie mogą nabyć z wolnej ręki potrzebnej dla pokrycia zapotrzebowania ilości bydła na rzeź (a także cieląt) i bydła pociągowego ze stanu bydła, ustalonego po myśli postanowień § 8., jako takie bydło, które może być oddanem, może polityczna władza kra-

jowa, a za jej upoważnieniem władza polityczna pierwszej instancji, wezwać posiadaczy bydła albo ich pełnomocników bezpośrednio lub za pośrednictwem gminy, aby sprzedali z tego stanu bydła pewne sztuki wspomnianym miejscom.

Władza może posiadaczowi zakazać aż do rozstrzygnięcia tej sprawy odprowadzanie odoosnych sztuk bydła z danego miejsca, pozbywanie go, albo też zabijanie, wyjąwszy rzeź z konieczności.

Wykonując prawo zażądania władzy, należy odpowiednio uwzględnić możliwie równomierną rekwizycję bydła na całym obszarze, który wchodzi w rachubę, jakoteż szczególne stosunki gospodarcze odnośnych hodowców.

§ 13.

Jeżeli posiadacz albo jego pełnomocnik wzbrania się wezwaniu zadość uczynić, to może żądająca władza zobowiązać go do odstawienia sztuki bydła do wspomnianych miejsc (§ 4., ustęp 2.) i zarządzić w razie potrzeby przymusowe odebranie.

Władza polityczna pierwszej instancji może zarządzenia te przy spędach bydła (§ 9.) albo też w miejscu chowu bydła wydać natychmiast za pośrednictwem upoważnionego przez się organu.

Jeżeli nie przyjdzie do skutku zgoda co do ceny kupna, natenczas należy ją bezzwłocznie ustalić definitywnie, ile możliwości na miejscu, przy uwzględnieniu jakości sztuk bydła i, o ile istnieją ceny najwyższe, w ich granicach po wysłuchaniu znawcy za pośrednictwem władzy żądającej, względnie upoważnionego przez nią organu.

Jeżeli przyjdzie do przymusowego odebrania bydła, to należy cenę kupna oznaczyć w ten sposób, że od kwoty, mającej się ustalić po myśli trzeciego ustępu tego paragrafu, odliczy się 5 procent.

Cenę kupna należy najdalej do dni dziesięciu, licząc od dnia objęcia danej sztuki, albo zapłacić gotówką albo przekazać pocztą.

Istniejące umowy nie przeszkadzają wykonaniu prawa zażądania.

§ 14.

Jeżeli nie jest znaną osoba albo nie jest znane miejsce pobytu uprawnionego do zarządzenia albo jeżeli zastępuje go przy pertraktacjach w sprawie sprzedaży albo w sprawie rekwizycji bydła osoba, nie będąca pełnomocnikiem, to może

władza żądająca wydać z tym samym skutkiem prawnym potrzebne zarządzenia o obowiązku odania sztuk bydła i o cenie, stosując analogicznie postanowienia §§ 12. i 13.

§ 15.

Inspektorowie obrotu bydłem.

Polityczne władze powiatowe mogą dla wykonywania obowiązków, ciężących na nich przy zbieraniu bydła, w szczególności także dla wykonywania prawa zażądania, ustanowić własne organa (inspektorów obrotu bydłem). Organa te mają ślubować wypełnianie obowiązków urzędowych, o ile nie są urzędnikami państwowymi.

§ 16.

Poświadczenia przewozu.

Kolejom i przedsiębiorstwom żeglugi parowej wolno przyjąć zabite bydło (a także cielęta) do przewozu do miejsca, które leży poza granicą obszaru administracyjnego odnośnej politycznej władzy krajowej, tylko wtedy, gdy do dokumentów przewozowych dla każdej przesyłki jest dołączone poświadczenie przewozu, wystawione przez polityczną władzę krajową, względnie za jej upoważnieniem przez władzę polityczną pierwszej instancji według formularza, przepisanego w dodatku.

Poświadczenie to ma ściągnąć stacya przeznaczenia.

Dla przesyłek zarządu wojskowego, oraz dla przesyłek, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia już dostawiono do zakładu przewozowego, nie są potrzebne poświadczenia przewozu.

§ 17.

Prawo odwołania.

Od zarządzeń, wydanych przez władze polityczne albo gminy na podstawie § 5. i §§ 8. do 14., nie jest dopuszczalne odwołanie.

Jednak zastrzega się przełożonej władzy politycznej możliwość zbadania z urzędu wszystkich zarządzeń i wydania w razie potrzeby wymaganych wskazówek.

§ 18.

Przepisy karne.

Kto przeciwdziałał przepisom tego rozporządzenia, albo zarządzeniom władz, wydanym na

jego podstawie, ten będzie karany przez władzę polityczną pierwszej instancji grzywną do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Kto do takiego czynu podmawia albo przy jego wykonaniu współdziała, będzie w taki sam sposób karany.

Pod warunkami rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 49, może władza polityczna pierwszej instancji wydać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

§ 19.

Postanowienia końcowe.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie ministeryalne z dnia 23. września 1916, Dz. u. p. Nr. 321.

Clam-Martinić wlr.   Georgi wlr.
Schenk wlr.   Urban wlr.
Höfer wlr.

Poświadczenie przewozu.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... ma prawo przewieźć
..... zabitego bydła (cieląt),

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacy nadawczej) .....

do (nazwa stacy przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy).....

.....

Wiedeń, dnia ..... 191..

.....
(Miejsce wystawienia.)

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy trwale dołączyć do dokumentu przewozowego.
Dołączenie poświadczenia należy zaznaczyć na dokumencie przewozowym.
Poświadczenie ma ściągać stacya przeznaczenia.

193.**Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności z dnia 2. maja 1917,**

w sprawie przerabiania świeżych jarzyn na trwałe towar.

Na zasadzie § 3. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. listopada 1916, Dz. u. p. Nr. 383, rozporządza się:

§ 1.

Przerabianie świeżych jarzyn na trwałe towar dla dalszej odsprzedaży wolno uskuteczniać aż do dalszego zarządzenia tylko za zezwoleniem c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności.

Pozwolenia tego można udzielać w każdym poszczególnym przypadku lub wogóle, można je ograniczyć do pewnych gatunków i na pewien czas, oraz można je uczynić zależnym od pewnych warunków.

Podania o udzielenie zezwolenia w danym przypadku należy wnosić przez Biuro zaopatrzenia w jarzyny i owoce w Wiedniu (adres dla telegramów GEOS), upoważnione przez Urząd dla wyżywienia ludności.

§ 2.

Za działania wbrew postanowieniom tego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 5000 K albo aresztem do sześciu miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 4. maja 1917.

Höfer wlr.

